

De sällsynta samtalen om nationalekonomi

En svensk nationalekonom från Stockholm blev för en tid sedan inbjuden att ge ett seminarium vid en av Sveriges många institutioner i nationalekonomi. Han – det var i detta fall en man – tackade ja, reste dit och höll ett seminarium för en handfull närvarande. Några månader senare blev han inbjuden igen, till samma institution för att tala om samma forskning. Inbjudan kom denna gång från en annan forskargrupp. De hade alltså missat att han skulle komma förra gången han var på väg och de hade efter hans besök missat att han varit där.

Episoden illustrerar ett problem som finns på många lärosäten, varför det spelar mindre roll var detta skedde. På ytan illustrerar händelsen ett trivialt men påtagligt informationsproblem. I takt med att den dagliga mailskörden ökar, försvinner viktiga mail om exempelvis kommande seminarier i bruset. Det blir generellt sett svårare att sprida viktig information via e-post så att mottagarna verkligen lägger den på minnet. På detta plan kan misstag sannolikt minskas genom smart användande av ny informations- och kommunikationsteknik. Det finns mängder av tekniska lösningar likt delade seminariekalendrar och rss-flöden och många universitet skulle utan tvekan kunna vara bättre på att dra nytta av dessa lösningar.

Händelsen illustrerar dock också ett djupare problem. Hur kommer det sig att ett seminarium, som flera forskare bevisligen är intresserade av, kan gå helt omärkt förbi? Är inte kommande eller nyss genomförda seminarium naturliga samtalsämnen på en akademisk institution?

Om sådana samtal vore vanliga, skulle information sprida sig även till den som helt undviker e-post och nya internetbaserade sociala medier. Men samtal om vilka seminarier som är planerade, vad de inbjudna forskar om och hur intressanta deras resultat är, är anmärkningsvärt sällsynta. I den mån det alls pratas inför kommande seminarier är syftet påfallande ofta att den seminarieansvarige vill försäkra sig om att det inte kommer att vara pinsamt tomt i seminarierummet.

De sällsynta samtalen om nationalekonomi och forskningsverksamhet är ett problem som inte lika lätt låter sig åtgärdas med tekniska lösningar. Kanske har det etablerats sociala normer som gör att det inte pratas om forskning trots att både viljan och intresset finns där. Kanske trängs samtalen om forskningsverksamheten undan av diskussioner om Bolognaprocessen, overheadkostnader och reseräkningssystem. Kanske är arkitekturen sådan att de flesta kan tillbringa merparten av arbetsdagen på sitt kontor utan att träffa några kollegor.

Strikt sett finns naturligtvis ännu en tänkbar förklaring: Kanske är akademiskt verksamma ekonomer helt enkelt inte särskilt intresserade av ekonomi, i varje fall inte så mycket att de pratar om forskning och seminarier på luncher och fikaraster. Personligen tror jag inte att så är fallet. Jag minns tydligt ett av mina första längre samtal om forskning med en av de seniora forskarna på min institution. Det var först när vi båda sågs på en flygplats i South Carolina, på väg till en konferens, som vi började prata om nationalekonomi. När vi två timmar senare gick till gaten fann vi det båda anmärkningsvärt att vi aldrig haft ett liknande samtal i Lund, där vi träffats dagligen i flera års tid.

En tänkbar lösning skulle därmed kanske kunna vara att åka på konferens oftare. Men det finns onekligen enklare knep att ta till. Bästa sättet att få reda på om det varit eller ska hållas något intressant seminarium på institutionen är ju att ställa just den frågan till någon som kan tänkas veta.

Andreas Bergh